

Wonen met zorg is te duur voor kleine portemonnee

(Plus.online februari 2019)

Wonen met zorg binnen handbereik. Het bestaat nauwelijks meer, sinds het verzorgingshuis is opgedoekt. De appartementen die er wél zijn, zijn veelal niet betaalbaar voor mensen met alleen AOW of een klein pensioentje.

Er gaapt een enorm gat op de woningmarkt voor ouderen. Enerzijds is daar het eigen huis of de seniorenwoning. Anderzijds het verpleeghuis. Meer smaken zijn er niet in veel gemeenten.

Wie oud is, blijft thuis wonen of betreft een seniorenwoning. En pas als dat écht niet meer lukt (vaak vanwege dementie) komt het verpleeghuis in beeld. Dat is natuurlijk nogal karig. Want stel dat je hulp nodig hebt bij het naar de wc gaan? Of aanspraak mist? Of je onveilig voelt, alleen thuis? Moet je dan al die lange jaren thuis het zien te rooien? Zijn er dan helemaal geen tussenoplossingen voor zorg en begeleiding voorhanden? Ja die zijn er wel, maar lang niet overal. En zeker niet voor degenen met alleen AOW of een minimaal pensioen. Het is lastig - en vaak zelfs onmogelijk - om woonzorgwoningen betaalbaar te maken voor mensen met een kleine portemonnee.

Stimuleringsmaatregelen

Ook de minister mist nieuwe kleinschalige woonzorgvormen die op grote schaal gerealiseerd kunnen worden. "Er zijn stimuleringsmaatregelen nodig om meer van dit soort woningen te realiseren", liet hij zich ontvallen. De realisatie van nieuwe woonzorgvormen komt vaak niet van de grond omdat gemeenten geen locaties beschikbaar stellen, stelt Actiz-bestuurder Jeroen van den Oever. Organisatie van zorgondernemers Actiz onderschrijft de behoefte aan kleinschalige woonzorgvormen en juicht het meedenken daarover toe. Extra geld is niet nodig, wat ontbreekt is de samenwerking tussen zorgaanbieders, wooncorporaties en gemeenten. Vooral bij de laatste partij is die energie nu vaak afwezig, aldus Van den Oever.

Waar wilt u wonen?

Er zijn genoeg experimenten rondom zorg en wonen, maar geen enkel idee is nog gemeengoed geworden en landelijk beschikbaar, zoals het verzorgingshuis dat wél was. Toch is het een goed idee om te kijken wat er al is. Waar worden we blij van? Waar is het goed toeven op je oude dag? En waarom is dat in uw woonplaats nog niet gerealiseerd? Misschien moet u uw gemeenteraad of wethouder toch nog eens opporren?

Woonzorg-arrangementen: All-inclusive

Vrij snel nadat de verzorgingshuizen de poorten sloten, kwam het 'all-inclusive concept' om de hoek kijken. In de leegkomende kamers van het verzorgingshuis (en in nieuwbouwprojecten) kwamen bescheiden tweekamerwoningen of studio's. De zorg koopt u in. Wilt u alle dagen eten in het restaurant? Of één keer in de week? Heeft u een

indicatie voor huishoudelijke hulp of juist voor wijkverpleging vanwege uw steunkousen? De verwachtingen van het all-inclusive waren hooggespannen, maar de grote doorbraak laat nog op zich wachten. Een groot struikelblok zijn de financiën. Het is een hele toer om de begroting rond te krijgen. Juist voor kwetsbare ouderen met een kleine portemonnee is het lastig om dergelijke arrangementen financieel haalbaar te maken. Het aanbieden van 24-uurszorg bijvoorbeeld, komt daardoor nogal eens in de knel.

Een mooi voorbeeld waar het wél is gelukt is Verzorgd wonen in Zaandam. Met de combinatie van zelfstandig wonen, thuiszorg en ondersteunende diensten beschikken de bewoners over een eigen appartement, kunnen ze andere bewoners ontmoeten, zijn er georganiseerde activiteiten én is er zorg waar dat nodig is.

In Eindhoven maakt woningcorporatie Wooninc goede sier met drie woonvormen voor senioren. Zelfstandig wonen, zelfstandig wonen met ontmoetingsruimten en zelfstandig wonen met zorg.

Woonzorg-arrangementen: De serviceflat

Ooit was de serviceflat een geliefde plek om te wonen. Tot eind jaren zeventig van de vorige eeuw zijn in totaal ongeveer 500 serviceflats met in zo'n 55.000 woningen gerealiseerd. Anno 2015 waren er nog zo'n 40.000 appartementen van over. De populariteit van serviceflats daalde enorm de afgelopen jaren: de gebouwen waren verouderd, het servicepakket te duur. Veel serviceflats pakten de handschoen op en transformeerden zichzelf tot een woonvorm die de 21e eeuw kan weerstaan. Zoals Hof van Sliedrecht in Sliedrecht. Hof van Sliedrecht vernieuwde het dienstenpakket en maakte het flexibel. Daarnaast betalen bewoners een vast bedrag voor de receptie, schoonmaak, keuken en bereikbaarheid van zorg. Aan de maaltijden wordt nu extra veel aandacht besteed. Het gebouw werd gerenoveerd en gemoderniseerd en kreeg een frisse uitstraling. Gemiddeld kost het wonen met diensten in Hof van Sliedrecht nu 1500 euro per maand.

Misschien is het goed om eens te kijken naar de serviceflats bij u in de buurt. Vél verouderde serviceflats zijn bezig met een inhaalslag en bieden een alternatief voor wie niet meer alleen thuis wil wonen.

Woonzorgarrangementen: nieuwe complexen waar de bewoners centraal staan

Naast ombouw van verzorgingshuizen verschijnen overal in Nederland ook nieuwe complexen, gericht op senioren. Gemeenschappelijk is de nadruk op (zorg)maatwerk en de mogelijkheid om samen te leven; een gemeenschap te vormen. Een heikel punt blijft de betaalbaarheid. Juist voor de meest kwetsbare ouderen, is er het minst te vinden op de woonzorg-woningmarkt.

In Tilburg heeft De Leyhoeve tweehonderd huurwoningen voor een huurprijs van 800 euro tot 2800 euro per maand. Indien zorg nodig is, is het binnen handbereik.

De eerste seniorenstad van Nederland wordt gebouwd in Schiedam: ParkEntree. Koopwoningen vanaf 150.000 euro en huurwoningen tussen 850 euro en 950 euro per maand.

In Het Ouden Huis wonen ongeveer veertig ouderen in 28 eigen huurwoningen. Er zijn een gemeenschappelijke eetkeuken en zitkamer. De locatie wordt 'gerund' door de Zorgdragers, een ondernemersechtpaar dat ook op locatie woont. En er wonen twee of drie schoolverlaters. Zij huren een kamer en zijn regelmatig te vinden in de eetkeuken en zitkamer. Het Ouden Huis is in ontwikkeling in Woerden, Bodegraven, Waddinxveen en Apeldoorn.

Bron: Langer thuis: in de praktijk; Vernieuwende woonzorg voor kwetsbare ouderen van Platform 31 en Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg